

NEURO VISION TECHNOLOGY, NVT

Instituttet

for Blinde og Svagsynede

Som det eneste sted i Skandinavien er Instituttet certificeret til at tilbyde NVT-forløb. Den unikke teknik træner brugen af halvsidigt syn efter hjerneskade, så man efter cirka 22 timer lærer at færdes sikkert på egen hånd.

“Det er vigtigt at bakke op om udviklingen af NVT, for der er få tilbud rettet mod at forbedre synsfunktionen hos patienter med erhvervet hjerneskade og synsfeltstab.”

Per Meden, overlæge på Apopleksiklinikken, Bispebjerg Hospital

LILLE INDSATS MED STOR EFFEKT

Den unikke NVT-metode er kommet til Danmark og kan hurtigt og billigt hjælpe personer med halvsidigt syn til at færdes sikkert på egen hånd.

Forestil dig at halvdelen af din middagstallerken er usynlig. At den ene side af alle ansigter ligesom er forsvundet. Eller at du intet kan se til højre for dig, når du går på gaden og derfor støder ind i ting og andre mennesker.

Det er virkeligheden for mange, der får en hjerneskade på grund af hjerneblødning eller blodprop i hjernen. Op mod en tredjedel af dem mister evnen til at se i den ene side af begge øjne, fordi hjernens synscenter eller synsnerven er beskadiget. De får en kvadrant- eller hemianopsi.

OVERSET PROBLEM OG LØSNING

Netop det problem er overset i Danmark. Synsvanskeligheder bliver ikke altid opdaget og indgår sjældent i rehabilitering af patienter med en ny erhvervet hjerneskade. Det skyldes, at andre forhold er langt mere akutte, og at man hidtil ikke har vidst, hvad man skulle gøre ved problemet.

Nu er Instituttet for Blinde og Svagsynede som det første og eneste sted i Skandinavien

certificeret til at udbyde den unikke NVT-metode, Neuro Vision Technology.

Metoden indebærer, at man systematisk tester og træner patienter til at bruge deres synsrest optimalt.

BARE 22 TIMER GIVER EFFEKT

Et NVT-forløb varer typisk cirka 22 timer, hvor man både får udrettet den specifikke synsproblematik og lærer en kompenserende teknik, så man igen kan se, hvad der er i det tabte synsfelt, fordi man konstant bevæger hovedet på en særlig måde.

Resultatet er forbløffende. NVT-metoden gør folk i stand til at færdes sikkert og trygt på egen hånd, og erfaringen er, at det giver bedre livskvalitet og øger udbyttet af den øvrige rehabilitering.

Resultater af alle NVT-forløb på Instituttet bliver gemt og sammenlignet for på sigt at indgå i arbejdet med at skabe evidens for metodens effekt.

LÆR AT SE DEN BLINDE VINKEL

Et NVT-forløb udreder det individuelle synsproblem og indøver en særlig kompenserende scanningsteknik.

Et computerprogram, et lyspanel og et særligt træningsprogram gennemført af certificerede mobility-instruktører med synsfaglig ekspertise. Det er indholdet af Neuro Vision Technology, NVT.

Et NVT-forløb på Institutet samler synsrehabilitering og hjerneskaderehabilitering i et. Man får udredt sin præcise synsproblematik via et fem-trins program og gennemgår derefter en individuel træning i at færdes sikkert i de konkrete situationer, som volder problemer i ens hverdag.

UNDERSØGELSE OG LYSPANEL

Ved det første møde med NVT-instruktøren taler man om oplysningerne i den lægefaglige journal fra hospitalet, og hvad der er sket siden, man blev udskrevet. Derefter gennemgår man fire test i løbet af et par møder: en konfrontationsundersøgelse, en statisk scanning, en dynamisk scanning og pen-and-paper opgaver.

Ved konfrontationsundersøgelsen registrerer NVT-instruktøren øjnenes udseende og tjekker for

eksempel, om man kan følge en finger, se hænder i bevægelse og har problemer med samsyn eller lysfølsomhed. Senere er der en statisk scanning ved et særligt panel med 24 lyspærer fordelt på to rækker, hvis længde svarer til de 180 grader, som normale øjne kan se. Pærerne lyser på skift, og scanningen indebærer blandt andet, at man skal registrere, hvilke farver der lyser og i hvilken rækkefølge.

BIT-TEST OG GÅTURE

Derefter skal man løse opgaver fra den neuropsykologiske BIT-test. Det kan være at overstrege 30 linjer på et papir, markere midten af en streg eller kopiere forskellige tegninger. Opgaverne afdækker, hvilken strategi man bruger til at se og viser samtidig, om man har andre kognitive funktionsnedsættelser.

Sidste del af udredningen er en dynamisk scanning. Man går en rute på Institutet og udpeger små farvede markeringer, der er sat op i forskellig højde på døre og karme. Instruktøren registrerer svarene, og hvor lang tid man er om opgaven.

FORSTÅ DIT SYNSPROBLEM

Derefter begynder den egentlige træning. I første omgang arbejder man ved lyspanelet for at forstå og erkende sit synsproblem.

Anopsi betyder manglende syn og kan opstå i synsfeltets fire dele, som afspejles i lyspanelets opbygning. En person med hemianopsi eller halvsidigt syn kan ikke se pærerne til højre eller venstre i øverste og nederste række, mens en med kvadrantanopsi er blind i den ene fjerdedel af synsfeltet enten foroven eller forneden.

Typisk vender personer med anopsi sig mod den side, de stadig har klart syn, men hvis de i stedet lærer altid at dreje hovedet mod den blinde side, bliver synsfeltet i praksis udvidet.

Det er essensen af NVT-træning. Man lærer at bruge muskulaturen i øjne og nakke til at dreje hovedet

og scanne, hvad der er i ens blinde område.

TRÆNING MED STIGENDE SVÆRHED

Når man har lært teknikken, fortsætter træningen inde på Institutet og senere udendørs. Instruktøren stiller opgaver, der træner den synskompenenserende teknik i mere og mere komplekse situationer fra en simpel gåtur på fortovet til at krydse en trafikeret gade eller bevæge sig sikkert på en togstation. Sværhedsgraden afhænger af, hvad man ønsker at kunne klare på egen hånd.

1-2 måneder efter NVT-forløbet vender man tilbage til Institutet og laver øvelserne igen. Erfaringen viser, at man nu klarer opgaverne langt hurtigere og har fået markant større sikkerhed i at færdes og måske ligefrem subjektivt oplever at kunne se mere end før NVT-forløbet.

DA HENRIK KRYDSEDE EN VEJ

Halvdelen af verden forsvandt, da Henrik Blok fik en blodprop i hjernen. Hverken han selv eller omgivelserne forstod det diffuse synsproblem, før NVT-træning lærte ham at leve med det.

Helt fortabt står Henrik Blok på fortovet. Han skal over vejen og kan høre bilerne suse forbi. Men han ser dem kun i glimt, som en film der går i sort det ene sekund for så at vise et billede det næste sekund og igen gå i sort. Siden han fik en blodprop i hjernen er synet nemlig forsvundet i venstre side af hvert øje.

“Dengang var jeg altid bange, når jeg gik i trafikken. Nogle gange måtte jeg lukke øjnene og tage en chance og gå over vejen. Men NVT-forløbet ændrede alt.”

ET VANVITTIGT PROBLEM

På hospitalet har de ellers sagt, at der ikke er noget galt, så Henrik Blok er ved at blive vanvittig over det underlige synsproblem.

“Jeg begyndte at tænke, om jeg kunne klare kampen mod livet. Jeg opgav at købe ind, når der var mange mennesker, fordi jeg stødte ind i dem, og efterhånden lukkede jeg mig inde. Jeg ville ingen steder uden, at der var nogen med, og mine nærmeste forstod ikke problemet.”

Noget tid senere tror Henrik Blok, at han igen er ramt af en blodprop

og bliver indlagt. Det viser sig at være et held.

“De fandt hurtigt ud af, at ikke nok med at jeg var lysfølsom, jeg havde også fået halvsidigt syn.”

FRA SNEGL TIL FRIHED

Henrik Blok begynder et NVT-forløb på Institutet. Test ved et særligt lyspanel viser, hvor stor en del af synsfeltet han har mistet, og han får et træningsprogram, der øver ham i at dreje hovedet mod venstre og med øjnene scanne det område, han ikke længere kan se.

“I begyndelsen gik vi ned ad en gang, hvor jeg skulle registrere gule og orange punkter både til højre og venstre. Der var nok en del flere, end jeg så, og jeg gik så langsomt, at en snegl kunne overhale mig! Men NVT-forløbet gav mig efterhånden håbet og lysten tilbage, fordi jeg ikke længere går ind i ting og bedre kan orientere mig blandt mange mennesker. Jeg lukker heller ikke mine øjne, når jeg skal over vejen, og mine nærmeste har fået et liv igen, hvor de ikke behøver have mig under armen hele tiden.”

KONTAKT

NVT-certificeret ergoterapeut
Gitte Thranum Haldbæk
39 45 25 77
gth@ibos.dk

Instituttet for Blinde og Svagsynede
Rymarksvej 1 · 2900 Hellerup
ibos@ibos.dk · www.ibos.dk
tlf. 39 45 25 45

Instituttet
for Blinde og Svagsynede